

MYKOLO VAITKAUS GIMIMO
140 METŲ PAMINĖJIMUI SKIRTA
MOKSLINĖ KONFERENCIJA

„NUŠVITUSI DULKĖ“

Mykolas Vaitkus ir
besikeičiantys Gargždai

MYKOLAS VAITKUS

MISTINIAME
SODE

ATSIMINIMAI

MYKOLAS VAITKUS

Per Giedrą ir Audrą

1902 - 1918

ATSIMINIMAI

IV

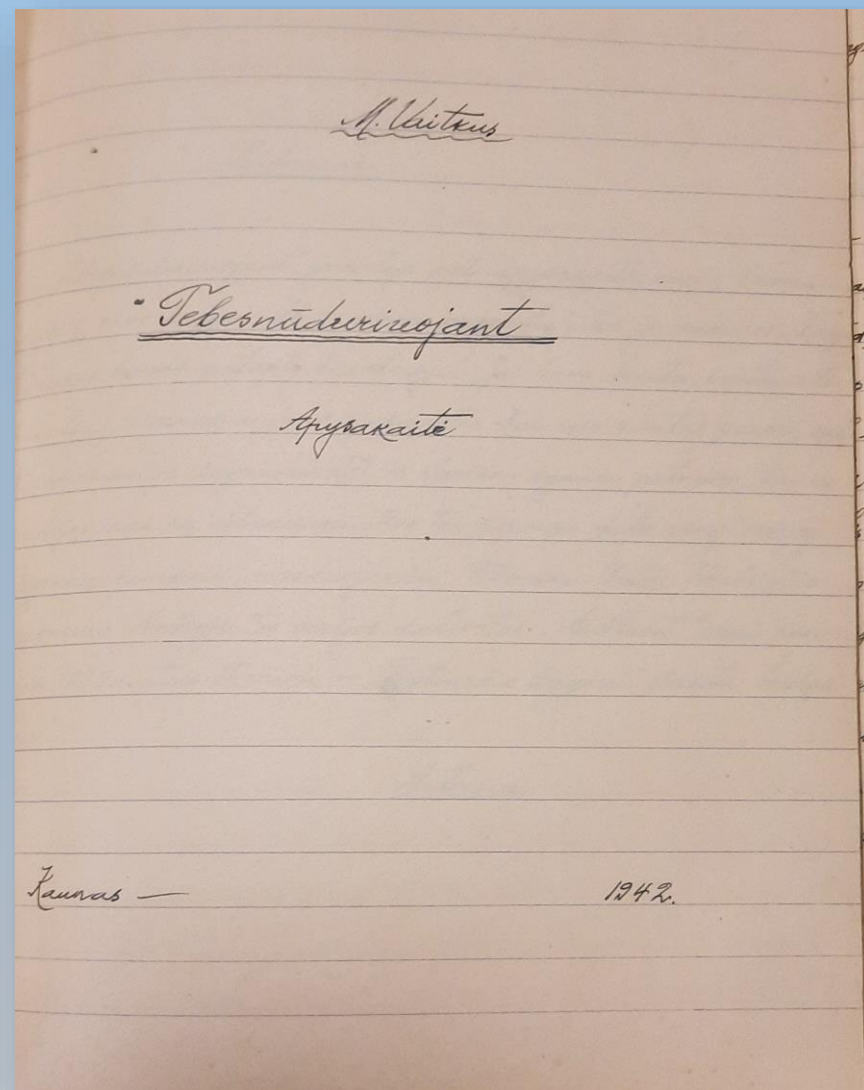
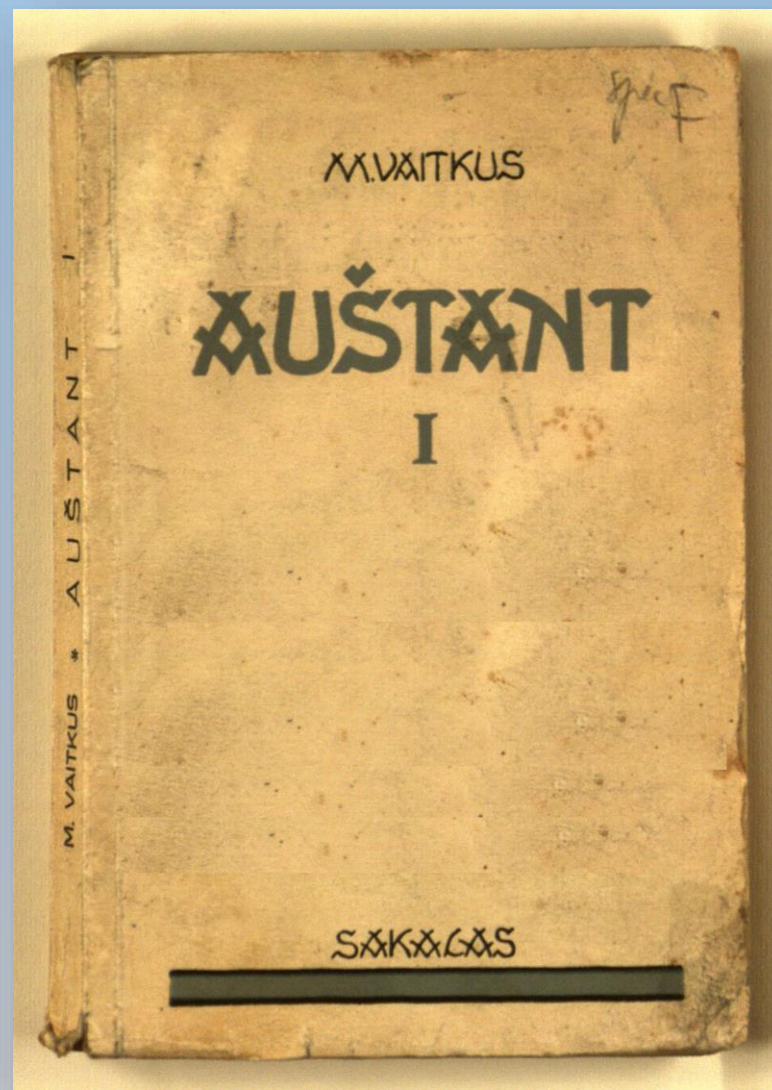
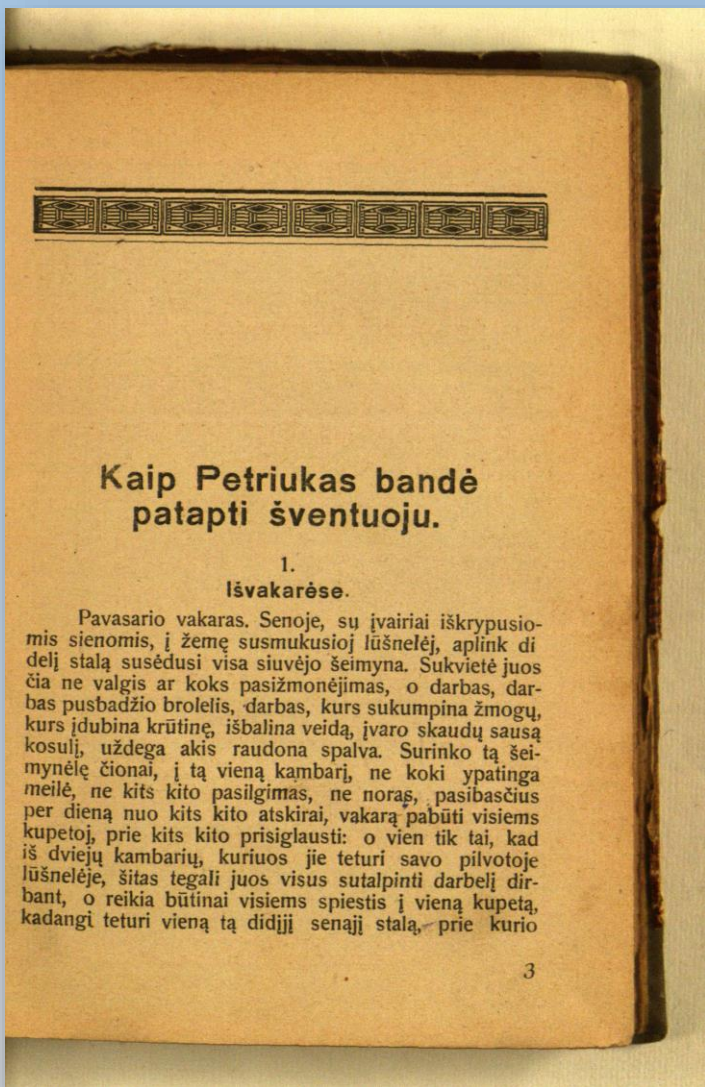
MYKOLAS VAITKUS

ŠIAURĖS ŽVAIGŽDĖ

Atsiminimai

III

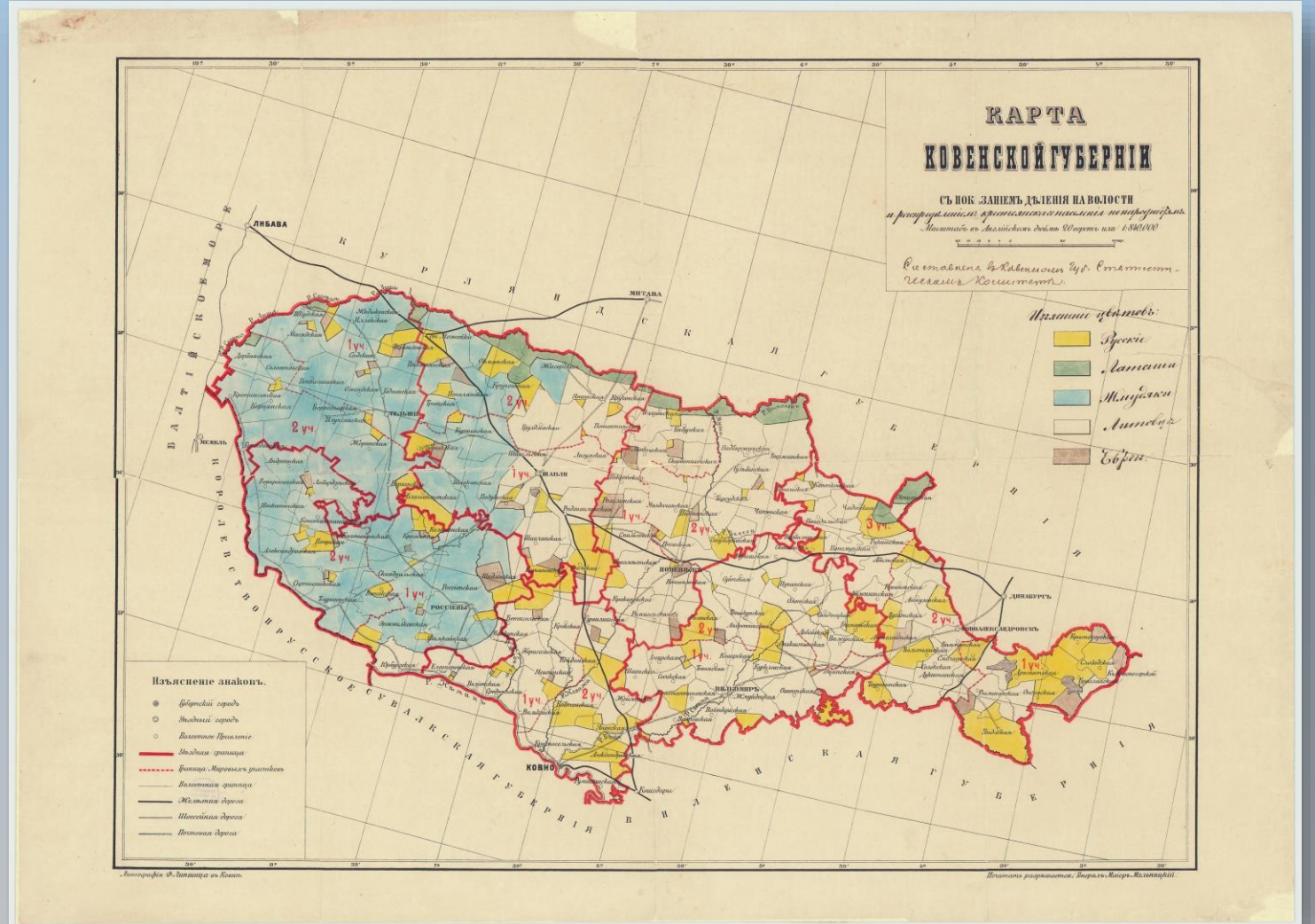
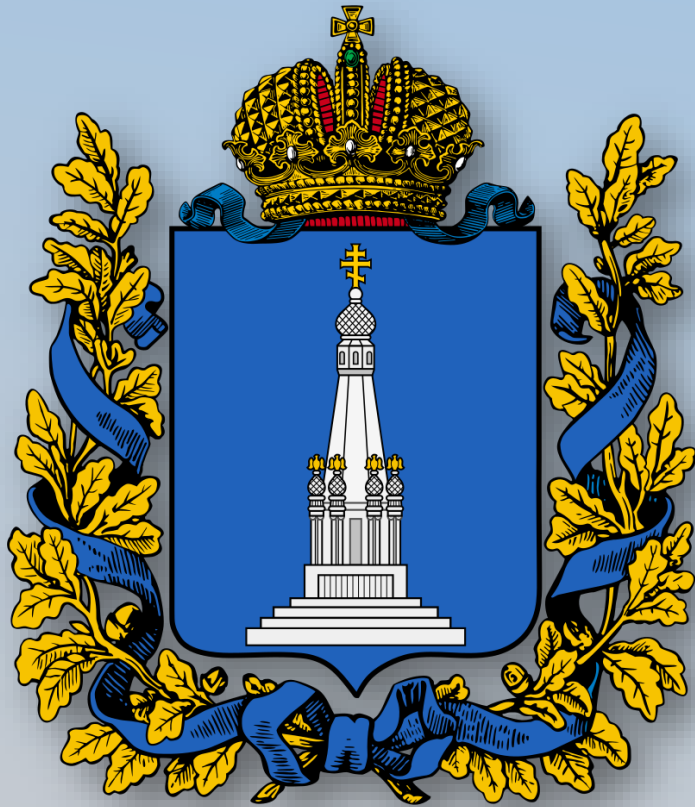

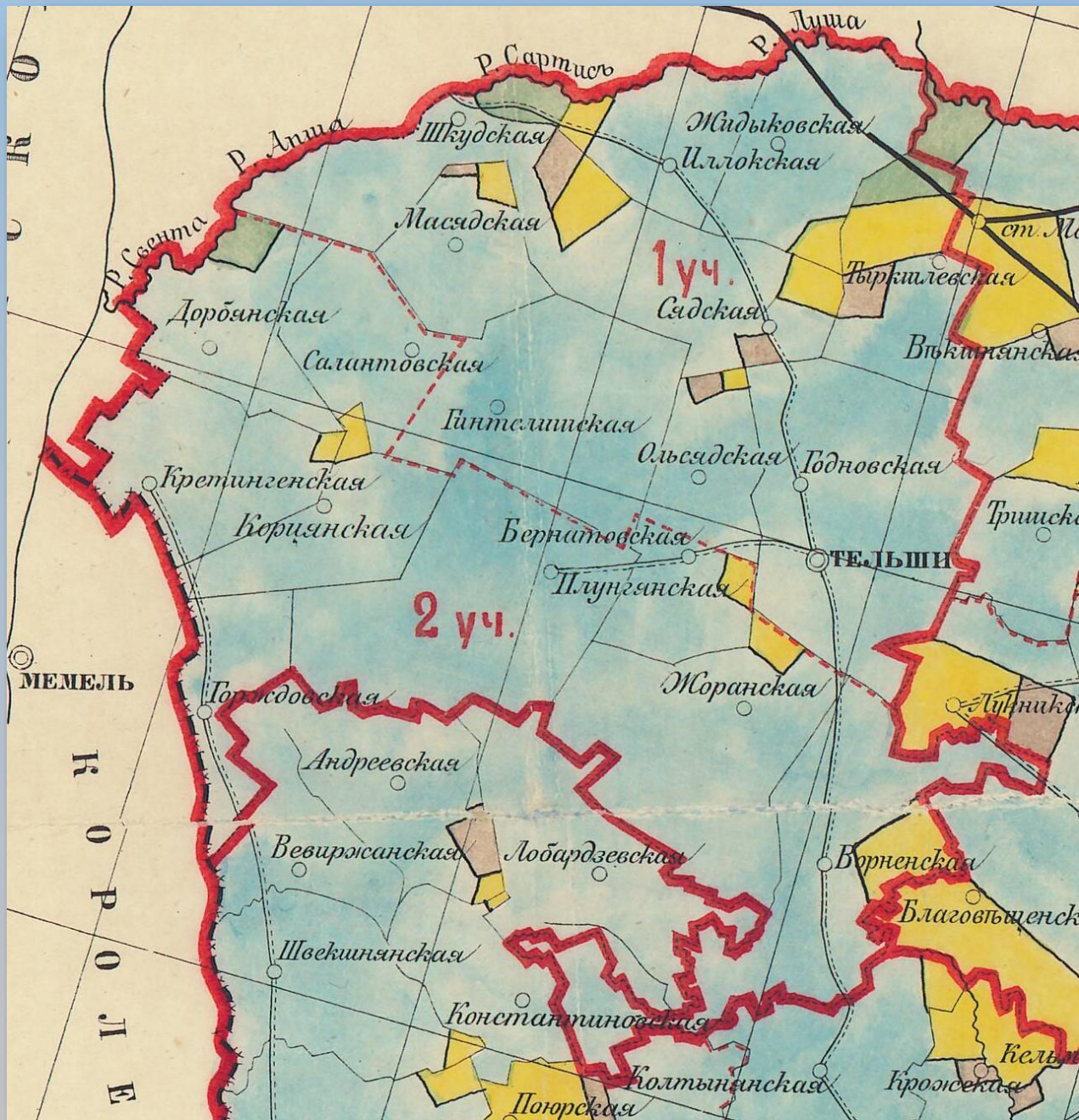
Gargždų planas, 1910 m.

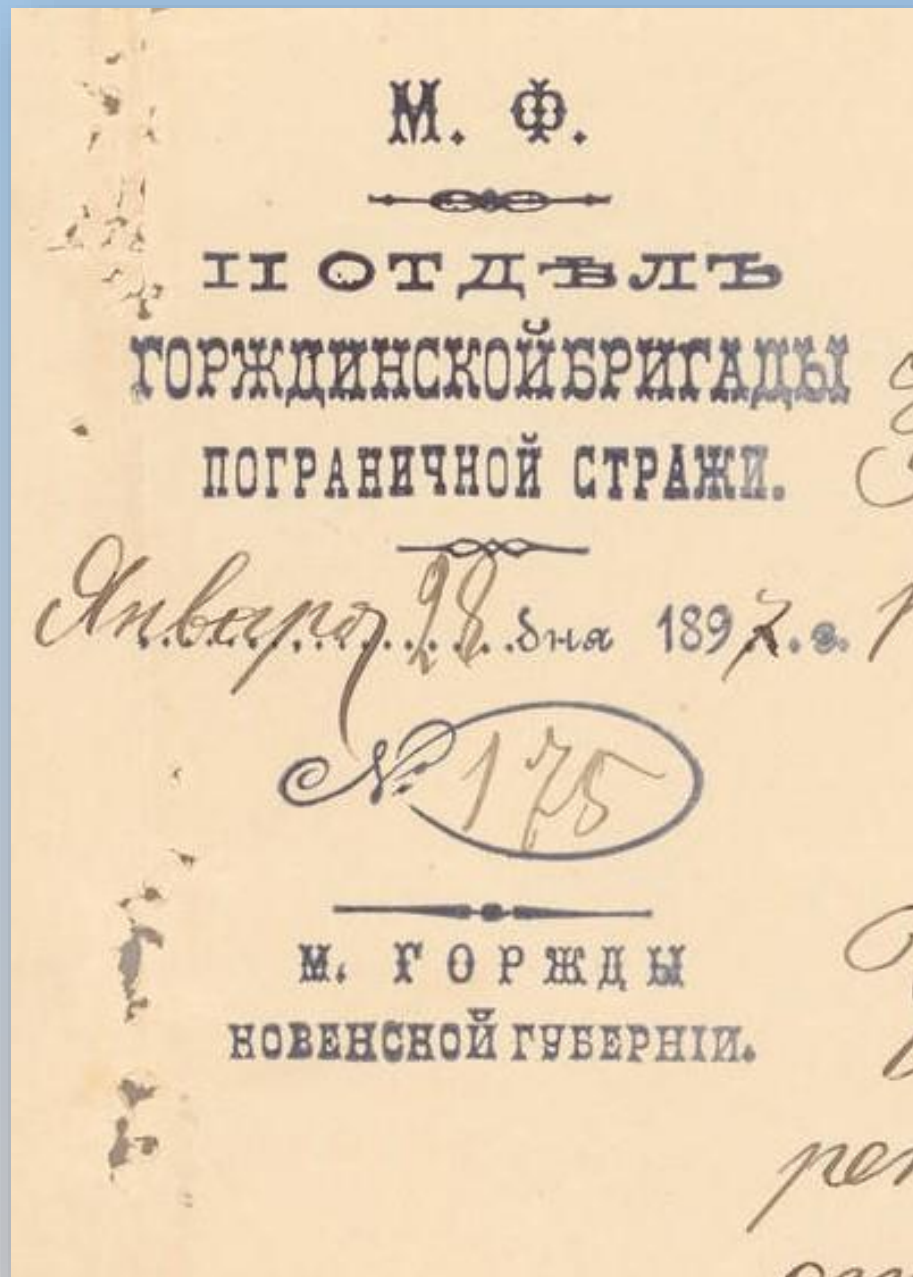

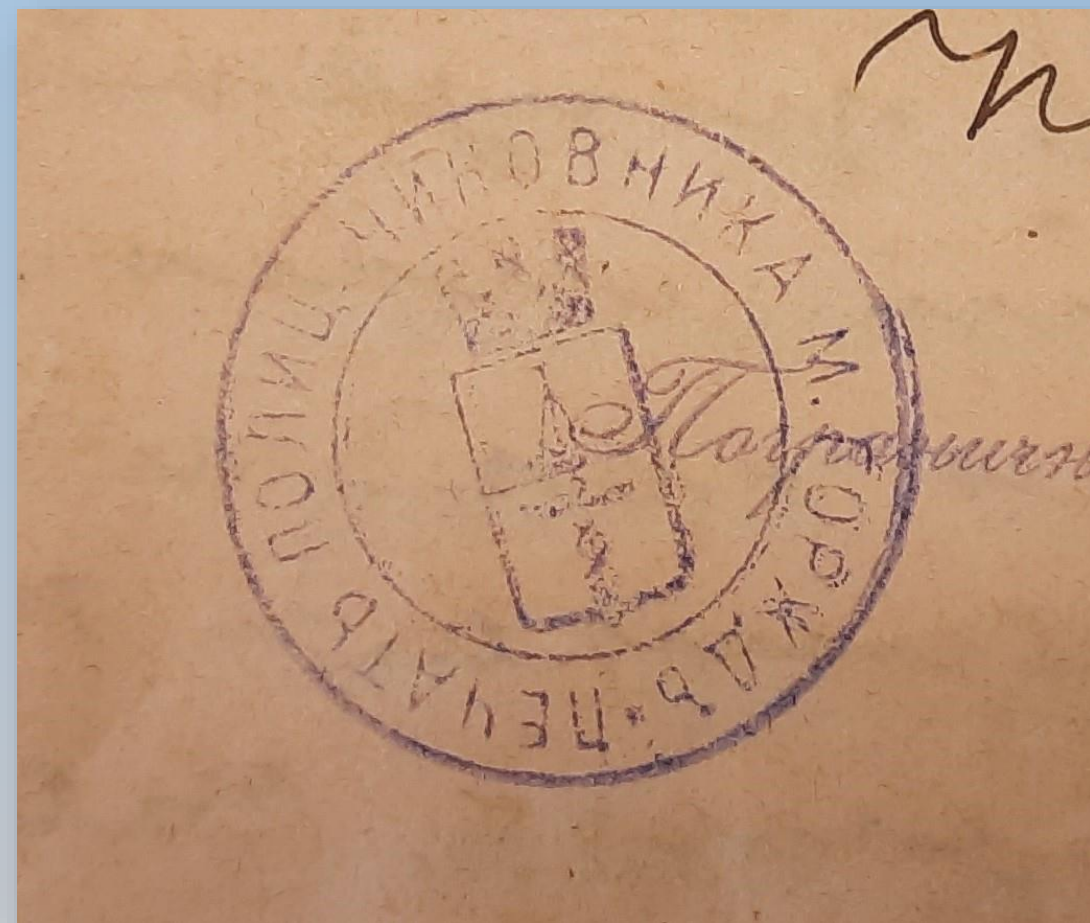
Kauno gubernijos herbas ir žemėlapis

Gargždų valsčiaus pasienio apsaugos brigados oficialių raštų blankas ir Gargždų policijos antspaudas. XIX a. pab. – XX a. pr.

М. В. Д.

ГОРЖДОВСКОЕ
ВОЛОСТНОЕ
ПРАВЛЕНИЕ,

2-го мирового участка,
ТЕЛЬШЕВСКАГО УЪЗДА,
КОВЕНСКОЙ ГУБЕРНІИ.

и 6-го февраля 1897 года.

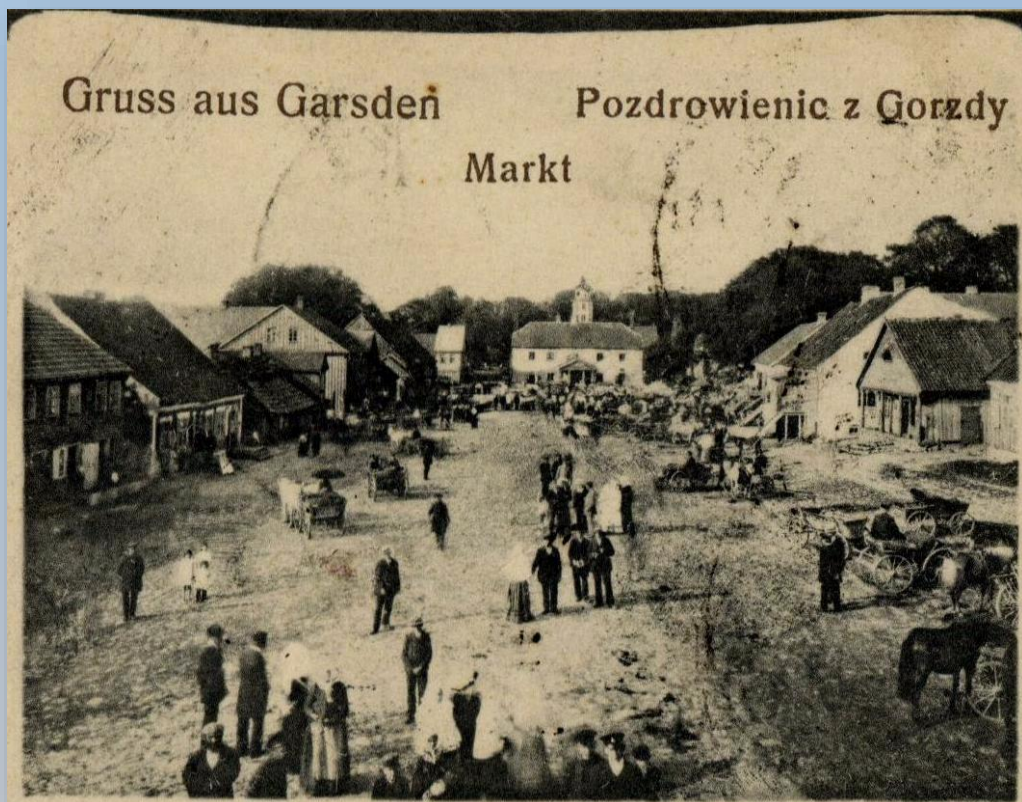
№

М-ко и почт. ст. Горжды.

Gargždų valsčiaus vadybos oficialių raštų blankas ir antspaudas. XIX a. pab. – XX a. pr.

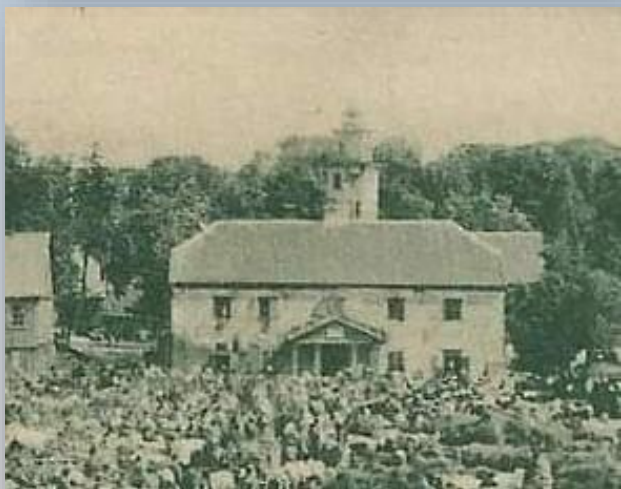

Gargždų Rinkos aikštė iki I pasaulinio karo

Aleksandrui Pareigiui ir Petruui Blagniui priklausęs mūrinis pastatas Rinkos aikštėje, kuriame buvo įsikūrusi A. Pareigio mišrių prekių parduotuvė.
1941 m.

Į rytus — Anielino atkalnės, o apačioj — Minėja, tartum ką tik išvelėtas kaspinas, ištiestas per lankas tarp karklų ir krūmų. Į šiaurę — dvaro rūmai su senu amžinai miegančiu sodnu, su laikrodžio bokštu (sako, naktį žvaigždėms skaityti; senasis ponas baronas ir skaitydavęs, veizėdamas pro tokią ilgą-ilgą triūbą su padidinamais stiklais)... Į vakarus — paslaptinga šalis, kurios kraštelį tepažįsta drąsieji šmukulninkai, o į gilumą niekas nėra buvęs patekęs (sako, vien žydinio daktaro sūnus mokąsis kažkur ten Berlyne)... Į pietus — gražus Minėjos klonis su ta mieląja upe drąsiai ir laisvai veržias į tuos nežinomuosius Prūsus, pro visas maskolių sargybas (net ir šios negali sulaikyti jų, drąsuolių) ir nyksta kažkur ten tolumoj...

O apačioj, po kojų — visas miestelis: nameliai tokie žemučiai kiukso, tik kaminai rūksta; žmogiukai po rinką snopinėja; patvoriais ožkos, lyg kaimynų rusų ponų vaikiuko žaisleliai baltuoja... Juokinga... Ir gera...

Mykolas Vaitkus

Įš įvairių pasaulių: apysakaitės

1929 m., p. 62

Klaipėdos g. cariniu laikotarpiu ir tarpukariu

Gargždų bažnyčia ir špitolė

Gargždų bažnyčios vidus, 1938 m.
E. Rudgalvytės asmeninis archyvas

Gargždų bažnyčioje ir šventoriaus koplyčiose buvusios medinės skulptūros

Šv. Nepomukas
XIX a., nežinomas autorius
NMKČDM

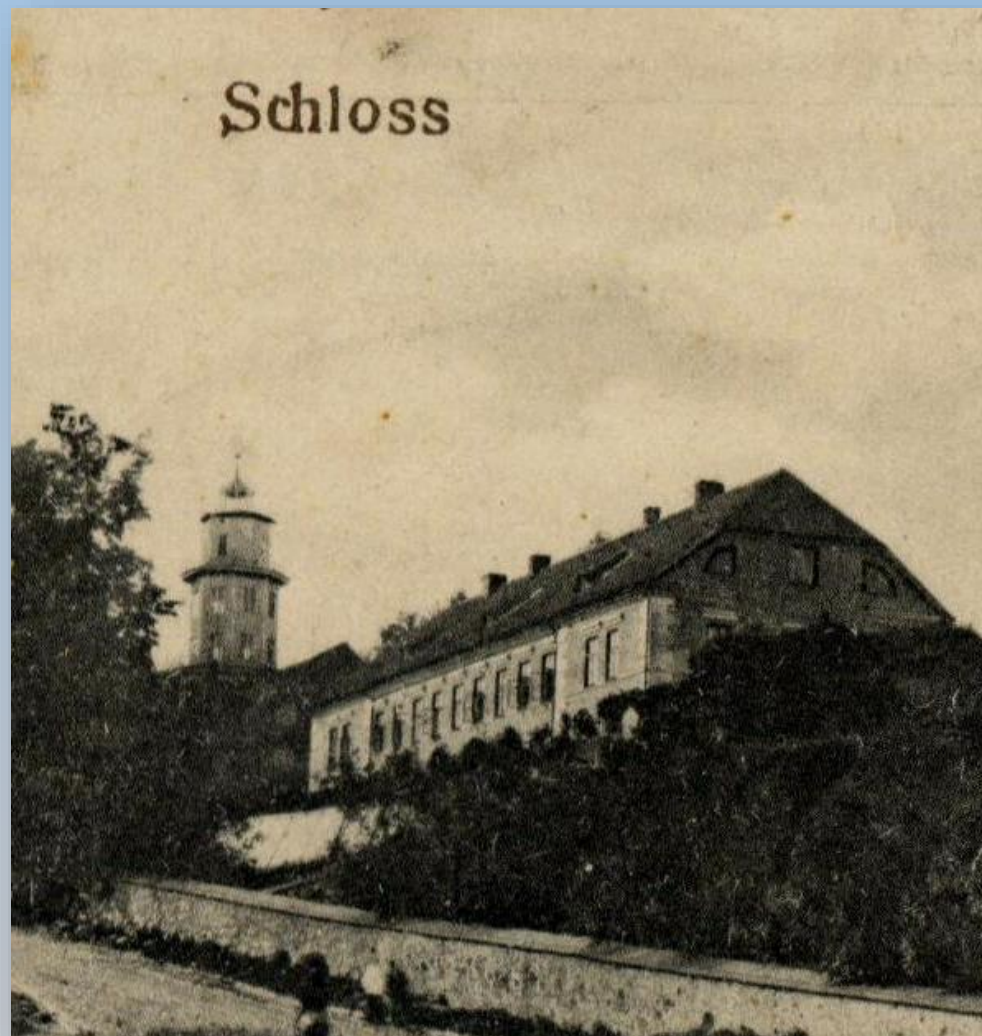
Švč. Mergelė Marija su
kūdikiu
XIX a., nežinomas autorius
NMKČDM

Šv. Juozapas
XIX a., nežinomas autorius
NMKČDM

Šv. Nepomukas
XIX a.

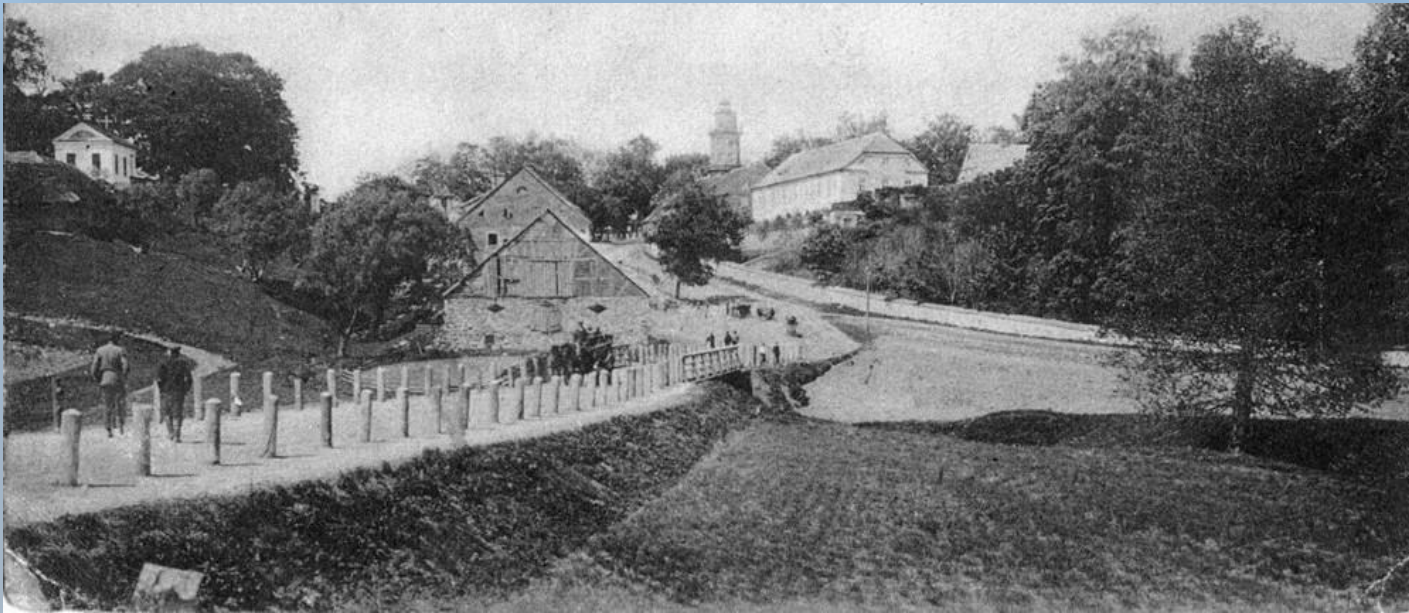
Gargždų dvaras ir svirnas iki Pirmojo pasaulinio karo. ~ 1909 m.

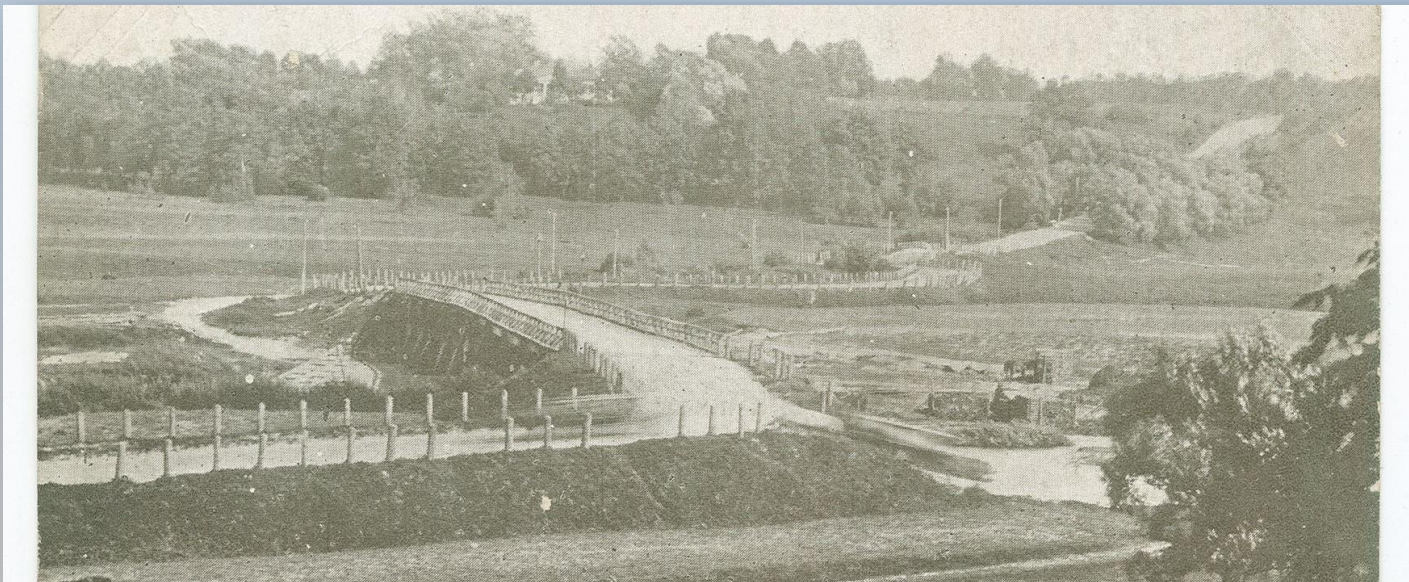
Baronų Rėnė koplyčia Gargždų bažnyčios šventoriuje 1932 m.
Viktoro Kuprevičiaus fot., 1932, NKMČDM

Gargždų dvaro pagrindiniai rūmai. Iki I pasaulinio karo (kairėje), ir nuniokoti karo metu (dešinėje).

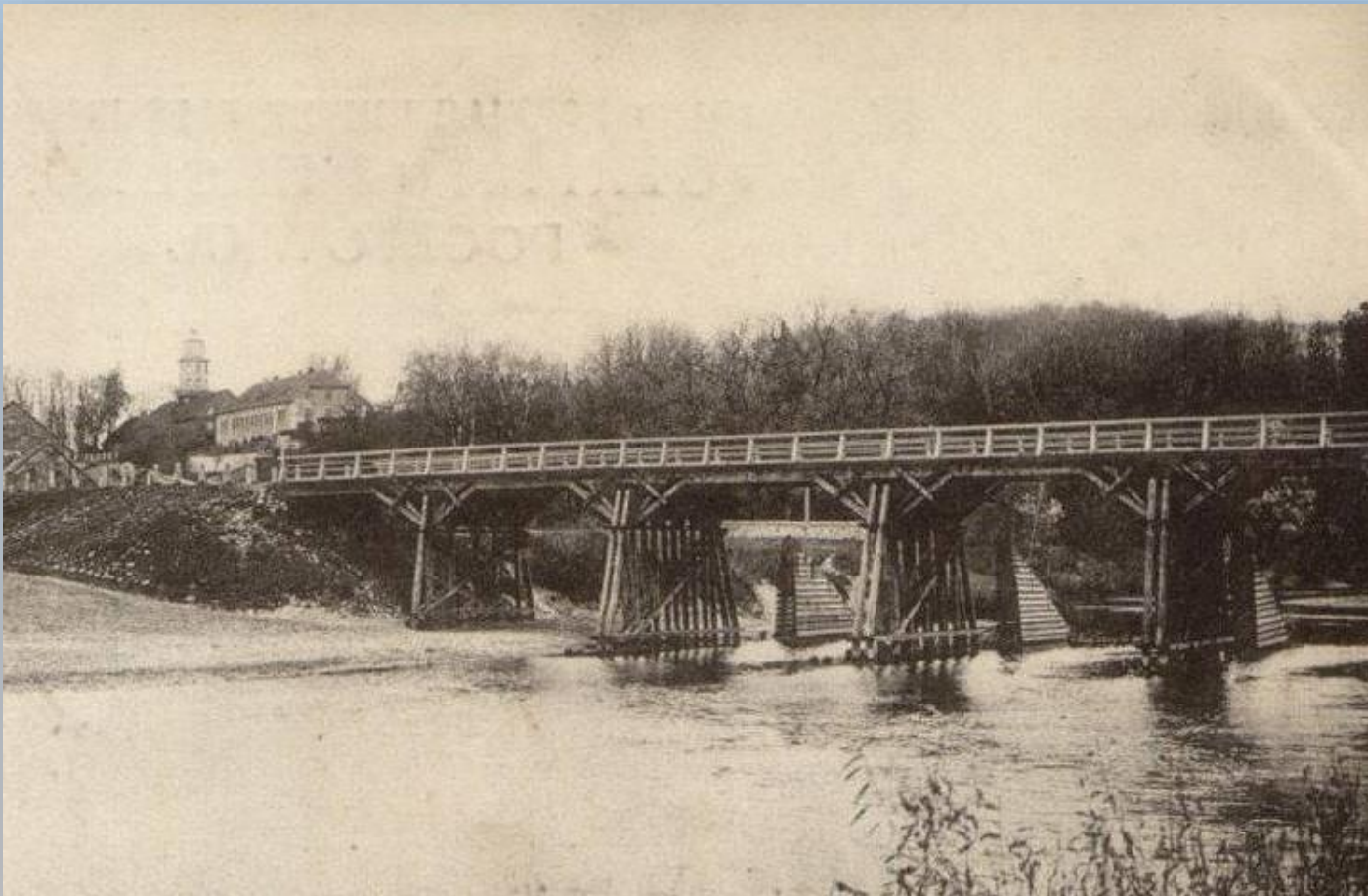

Bravoro gatvė (dab. Minijos g.)
ir tiltas per Miniją.
XIX a. pab.

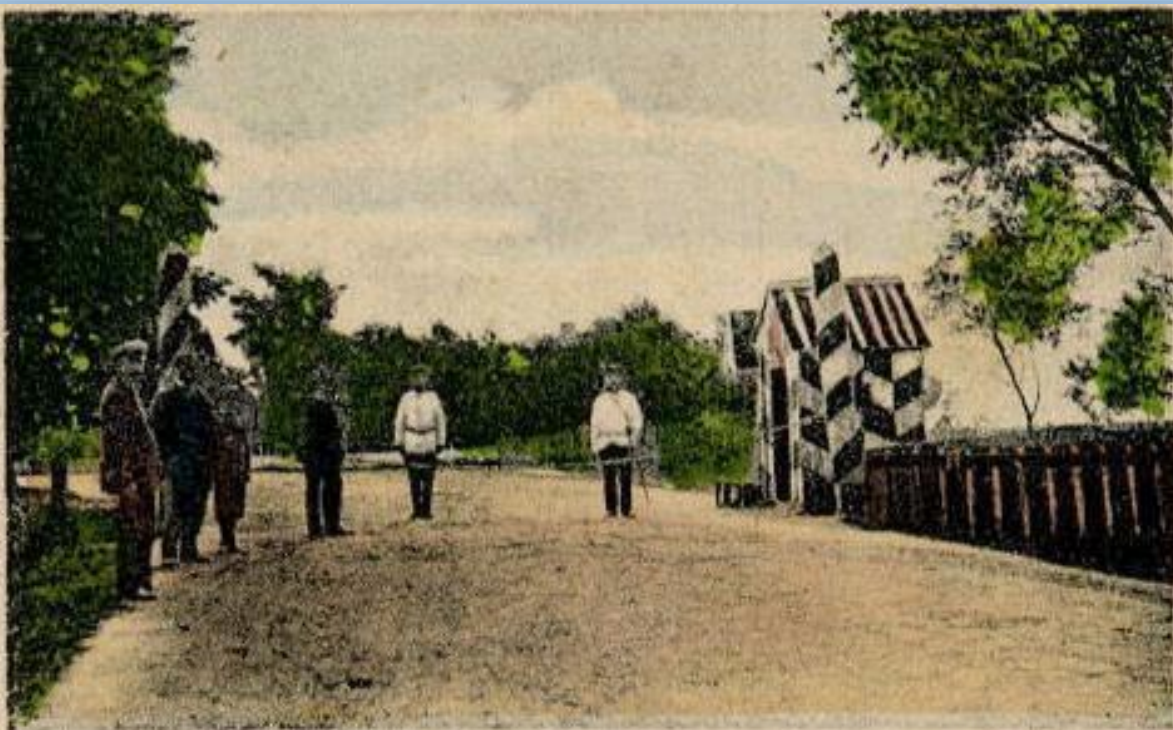

1891 m. rugsėjo 4 d. Kauno gubernijos valdybos Statybų skyriaus protokolas. Atlikus Gargždų tilto remonto darbų sąmatos auditą nustatyta, kad sąmata sudaryta tvarkingai, remonto darbų suma 732 rub. 70 kap.

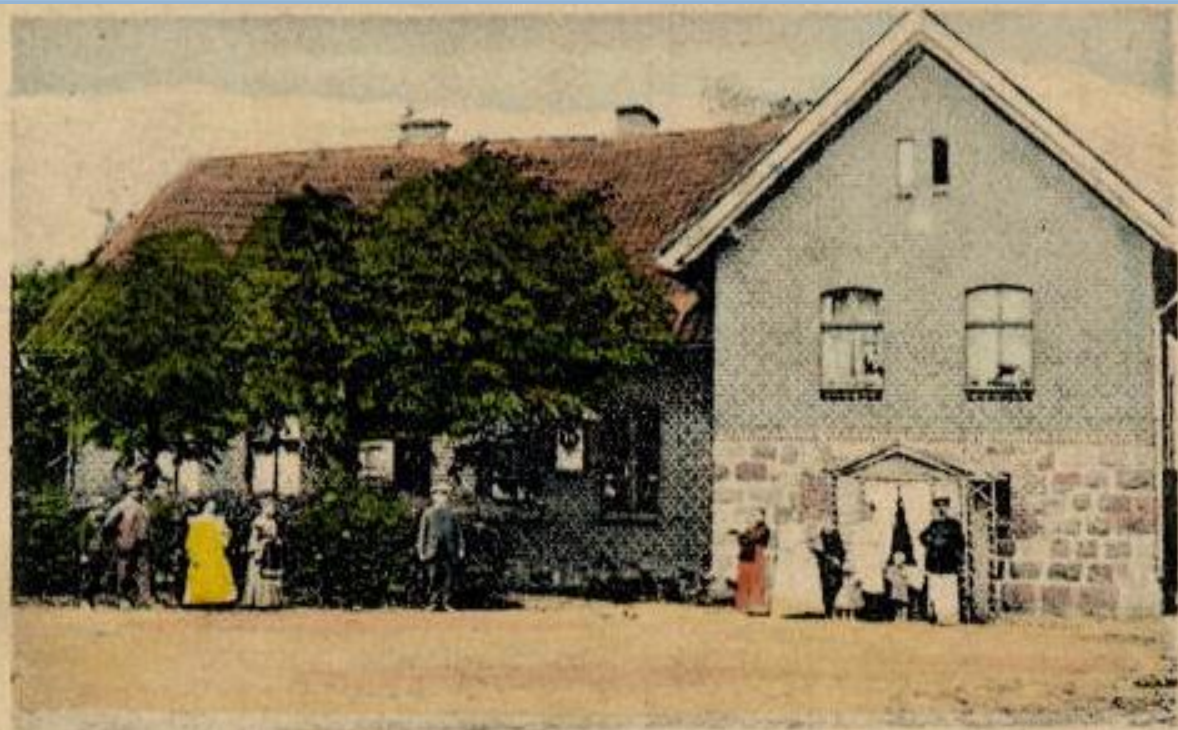
Kauno regioninis valstybės archyvas, I-473, ap. 1, b. 4546, p. 6.

ПРОТОКОЛЪ	
Строительнаго Отдѣленія Ковенскаго Губернскаго Правленія.	
Сентября 4 дня 1891 года № 42	
<p style="text-align: right;"><i>Удостоверено</i></p> <p>Слушали: Велѣдствіе отношенія Ковенскаго Губернскаго Строительнаго Отдѣленія отъ 19 Августа 1891 года за № 3126, Губернскимъ Правленіемъ поручено было Швейцарскому Инженеру, составившему Губернскому Инженеру повѣрить сумму работъ на ремонтъ моста черезъ рѣчку при Гарголдахъ, что имъ и исполнено и означенная сумма оказалась составленною правильно на сумму <i>семьсотъ тридцати дварублей семидесяти коп.</i> Строительное Отдѣленіе Губернскаго Правленія Опредѣляетъ: означенную сумму утвердить и, по сдѣланіи на ней установленной подписи, препроводить въ Ковенскій Губернскій Распорядительный Комитетъ, вследствие отношенія, отъ 19 Августа 1891 года за № 3126 и присвоеннаго ему обозначеннаго рапорта Губернскаго Инженера Даровскаго, отъ всего Сентября за 1891. Это означенное кончить.</p>	Когда исполнено.
<i>Губернскій Инженеръ П. Даровскій;</i>	
<i>Губернскій Архитектъ Такавалъ;</i>	

Deutsch russ, Grenze

Zollamt

Vokietijos–Rusijos pasienis ir muitinė Laugaliuose
1908 m.

Kauno gubernijos muitinių veiklos 1858 m. statistiniai duomenys

Матеріалы для географіи и статистики Россіи собранные офицерами генеральнаго штаба.

Ковенская Губернія. 1861, р. 490.

ВѢДОМОСТЬ
по таможеннымъ Юрбургскаго таможеннаго округа: о цѣнѣ привезенныхъ изъ-за границы и отправленныхъ туда втеченіи 1858 года товаровъ и взысканной пошлины; а также о количествѣ привезенной изъ-за границы и вывезенной туда, втеченіи того же года, монеты и о цѣнѣ конфискованныхъ контрабандныхъ товаровъ.

	В т е ч е н і и 1858 г о д а .													
	Привезено изъ-за границы товаровъ.				Вывезено за границу товаровъ.				Привезено изъ-за границы монеты.		Вывезено за границу монеты.		Количество по оцѣнкѣ конфискованныхъ товаровъ.	
	Цѣна.		Пошлина.		Цѣна.		Пошлина.		Цѣна.		Цѣна.		Цѣна.	
	Рубл.	Коп.	Рубл.	Коп.	Рубл.	Коп.	Рубл.	Коп.	Рубл.	Коп.	Рубл.	Коп.	Рубл.	Коп.
По таможеннымъ:														
Юрбургской.....	998.429	55	552.927	26	1.610.321	5	75.444	6	3.694	20	42.564	80	4.110	62
Таурогенской.....	3.822.103	65	961.895	67	42.770	—	1.120	8	1.098.725	—	41.904	65	6.892	44
Новомъстской.....	9.437	71	2.680	38	2.853	50	173	90 ¹ / ₂	1.000	—	279	50	5.692	36
Горждовской.....	30.764	—	26.305	11	70.994	—	7.101	52	60.000	—	1.472	45	6.974	11
Кретингенской.....	16.006	10	1.721	35 ¹ / ₂	38.079	—	2.492	24	44.300	—	3.573	45	2.624	13

Цѣнность товаровъ, вывезенныхъ
втеченіи 12 лѣтъ.

Юрбургская	24.471.103 руб. 50 коп.
Тауроггенская	5.791.757 » — »
Горждовская.	1.911.440 » 69 »
Кретингенская	1.160.714 » 90 »
Новомѣстская	129.761 » 50 »
<hr/>	
Итого	33.464.777 руб. 59 коп.

Statistiniai duomenys apie per Gargždų muitinę 1858 m. išvežtų prekių (viršuje) ir atvežtų prekių (apačioje) vertes.

Матеріалы для географіи и статистики Россіи собранные офицерами генеральнаго штаба. Ковенская Губернія. 1861, р. 490.

Таможни. Цѣнность привезенныхъ товаровъ
втеченіи 12 лѣтъ.

Тауроггенская.	46.599.985 руб. 59 коп.
Юрбургская	17.955.597 » 92 ¹ / ₂ »
Горждовская . . .	430.645 » 5 »
Крѣтингенская . . .	205.714 » 94 »
Новомѣстская . . .	84.123 » 78 »
<hr/>	
Итого	65.276.067 руб. 28 ¹ / ₂ коп.

Mykolas Vaitkus, Auštant, 1939 m.

Prie mūitinės stovi keletas vežimų su savo ėimū-
ninkais - kaimiečiais ir ūdeliais. Kaimiečiai ramiai
stovi prie savo kėmtukų, patylomis šnekėdami ir
gardėiai rūkėdami pypkes, o jaunieji - papirozus,

379
o moterys sėdi vežimuose ir kalbą kačauja. Būtu, nuvodu
ir pyku, kad ne ūdeliai: tą tuštumą ausims bei akims
pripildo jie savo klegesio bei šmiškinėjimo. Savo tarpe šne-
kasi - rodos barasi juvėlodami; su ūkiniais derasi -
pulte puola, tartum pažmaugti bei apiplicšti kėvėdams;
su mūitinės valdininkais kalbasi - nelyginant maldnamų
mėlodams.
neilgai stebijo

Και πρὶς τὸς εὐτραπέως πρὶς τὸν φακάνκαμαι κελεύει, ἵς
βυδέλις ἰσλίνδο συ βαυτῶν βαρκοδοτὰς κακεῖνις, ραβικο πρὶς
στῦλο τοῦ τεκίμ, καὶρ ἡεκαδρὺς τίνκοῦ πρὶς ὄυλινιο, ἰν ὠρῶν
ρακίλι, τῖκ πε κίβιν, συ βαυδενίω, ο ἀπὸς κατῖες γὰρ — κελίος
ατρίδων, ἰν ἀκκίαι, βαῖμαῖ ἰν ἡμονες ἐνὶ σταυρίαι βαῖτις
δύοι πρὶς ἰν γαῖταις : καὶ ἰαρυς, τῖς Ρυκίτ, κατὰ ραρυς,
ἰ Νοκίτ.

B. Schwellnuss svečių namai, geležinkelio stotis (nuo 1905 m.)
Iki 1913 m.

Gargždų vaikų ir jaunimo laisvalaikio centras
2021

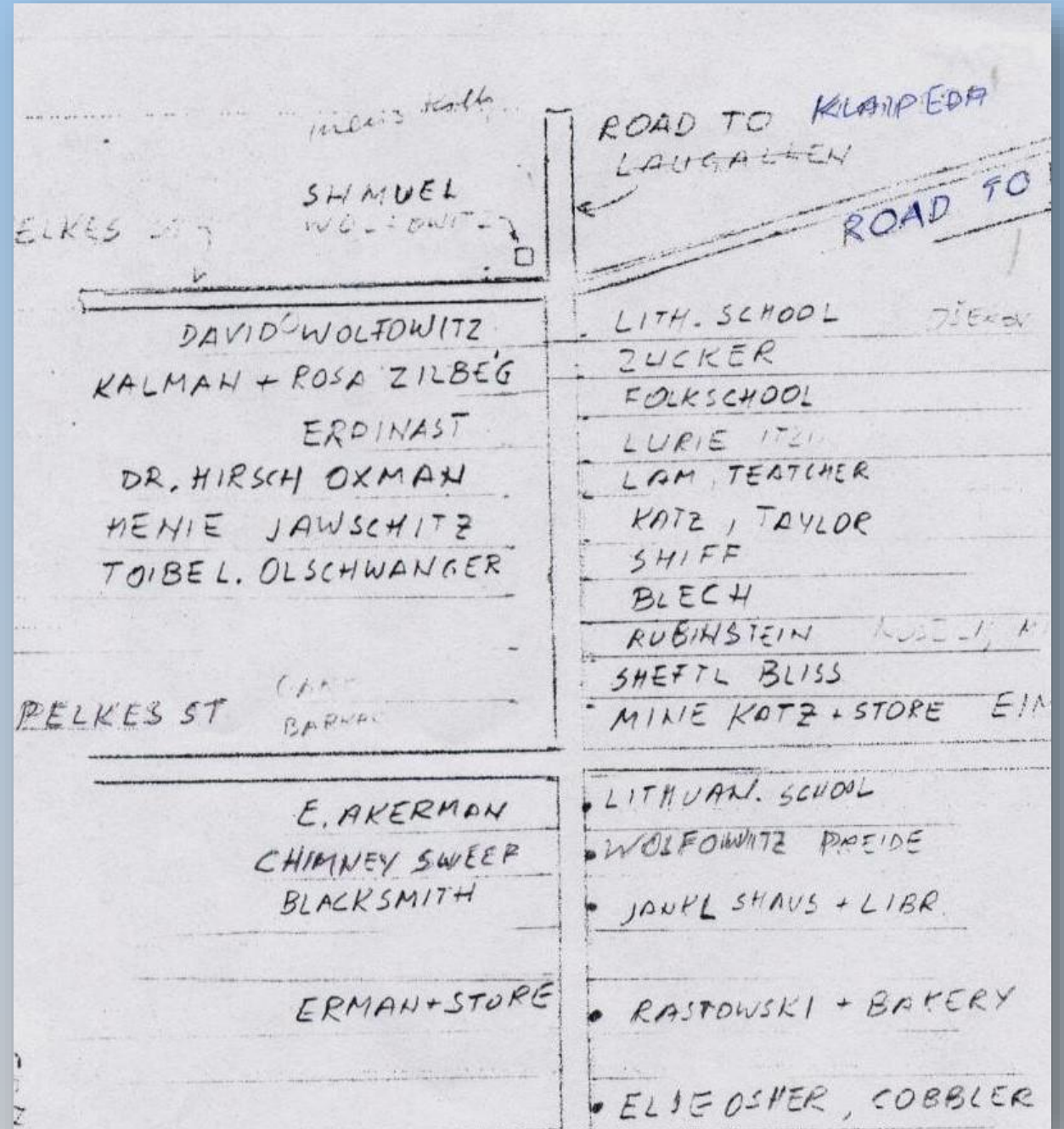
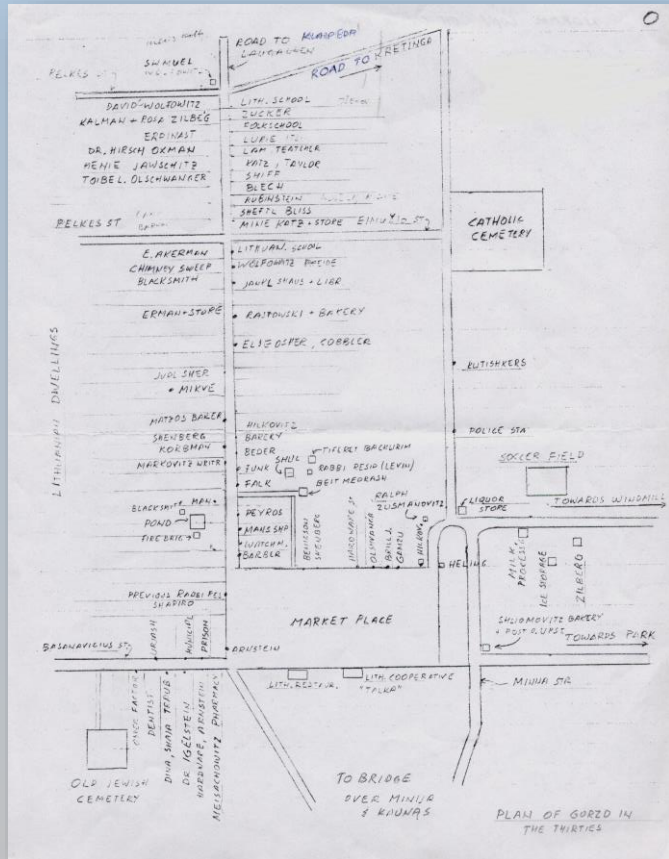
Siena tarp Vokietijos ir Rusijos imperijų, vėliau Vokietijos ir Lietuvos siena.

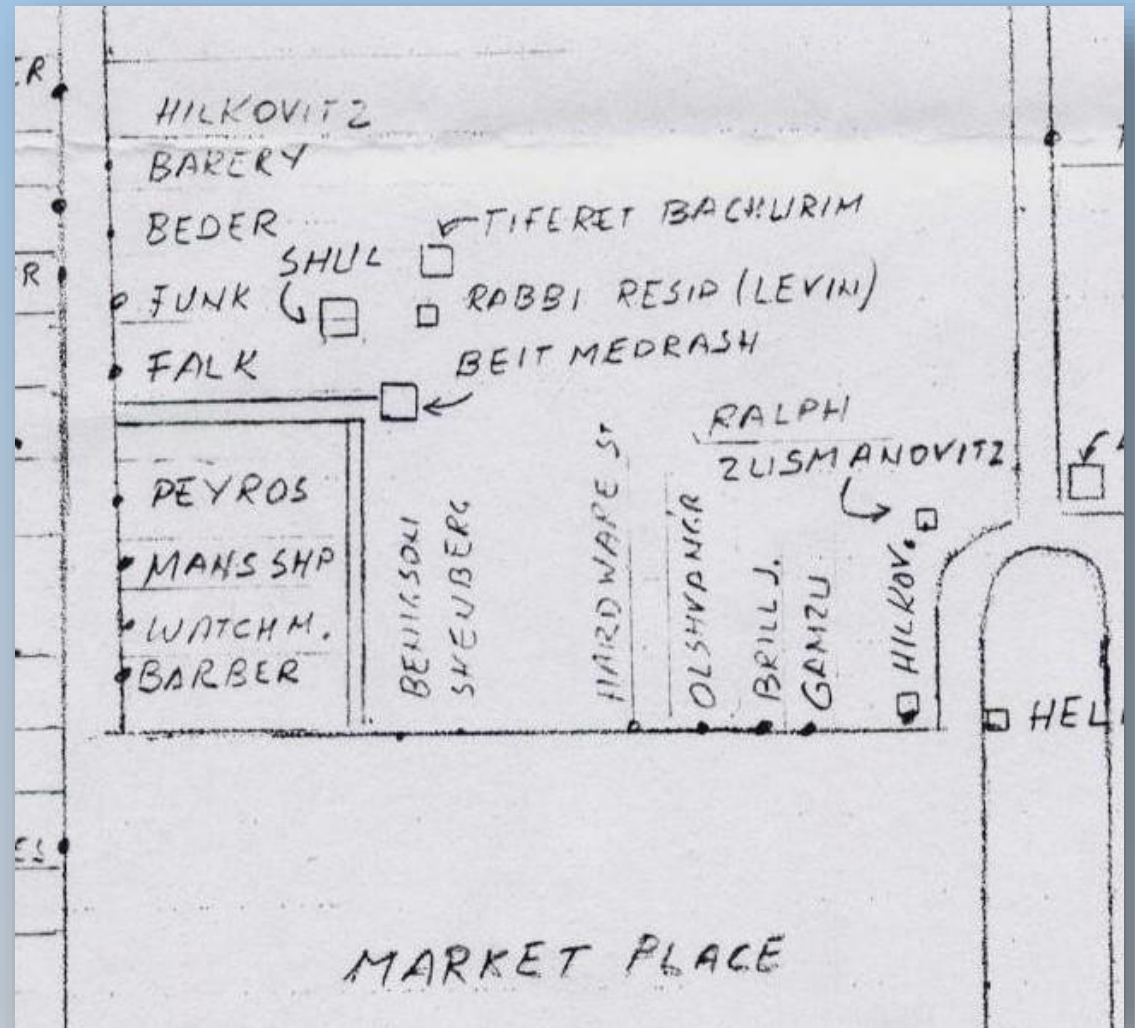
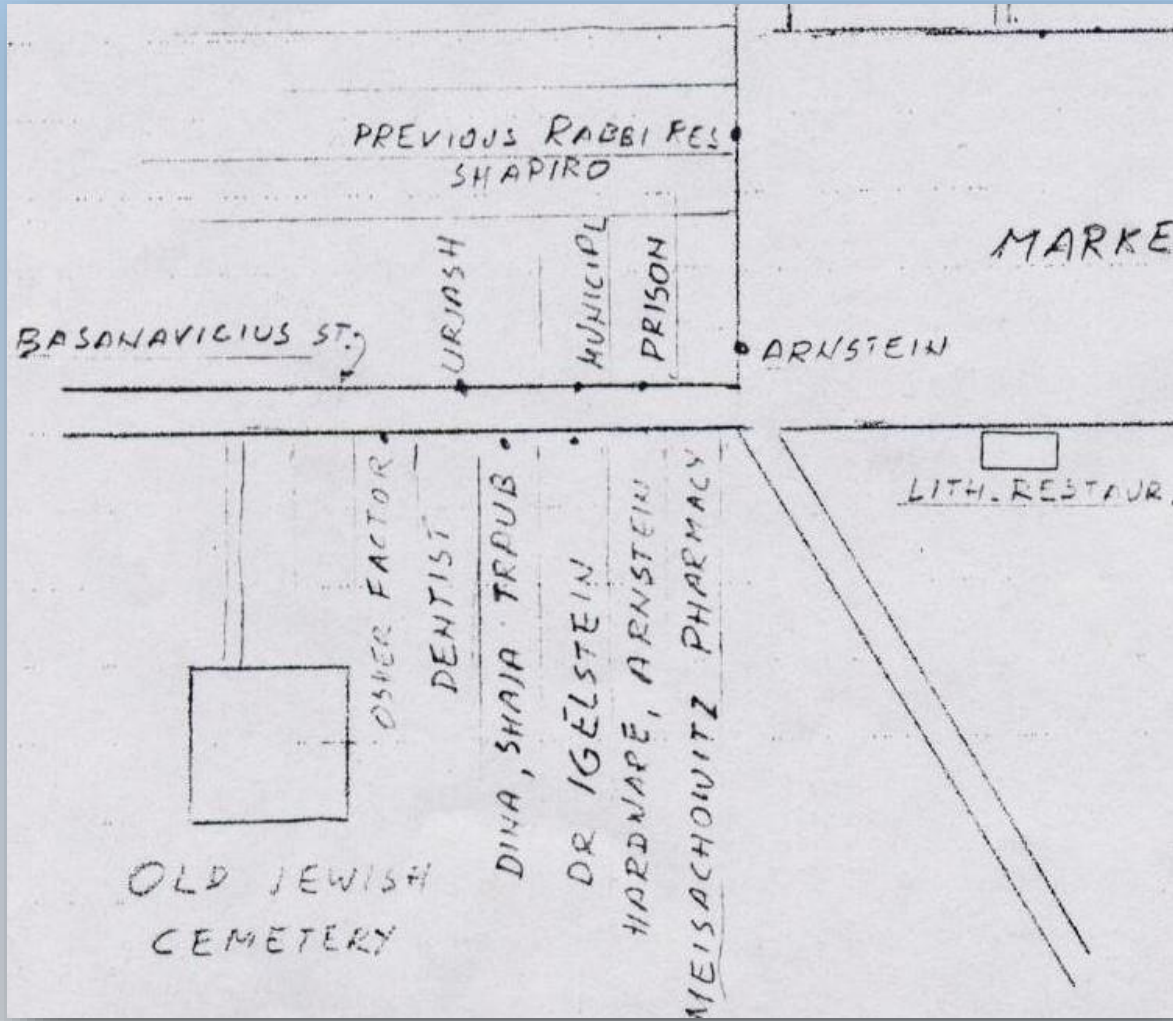

436

дованы: и речеліо, и картіно, и делумбер, и канос су китокіаіс
сканьсконіаіс, о ~~китокіаіс~~ кас бе то — и ро гора & скандінгъ spirito
раціој араціој. О Онтоніс, хінома, фак ив кундуз гора, кун-
велз, таір кад чос веракіфрінгъ. Какін кас вив, жеіду чеікс
бігті..

Vaikystėje Gargžduose gyvenusio G. Biermanno sudarytas tarpukario Gargždų miestelio planas.

Turgus Gargžduose, 1909 m.

Gargždų valsčiaus valdybos, vadovaujamos A. Budrio, prašymas tam, kad pagerinti valsčiaus valstiečių ekonominį gerbūvį ir tam, kad būtų įmanoma paprasčiau įsigyti darbinius galvijus, leisti Gargžduose 4 kartus per metus organizuoti mugės.

Kauno regiono valstybinis archyvas, I-49, ap. 1, b. 15633. 1888-1890 m.

*90
Мир*
1888 г.

М. В. Д.
МИРОВОЙ ПОСРЕДНИКЪ
2-ГО УЧАСТКА,
ТЕЛШЕВСКОГО УЕЗДА
Новоской губернии.

12 Н
1888

Ст. Крепичевъ.

12 Н
Мир
Гаргина

12.11.1888

К. Писаревъ 1882

1

КАМЕЛЕРИИ
12 НОЯБРЯ
1888

Судебному Ковенскому
Губернатору

3

Представили при семъ
пришевать, во копии, Горободовъ
скаго Восемнаго Оклада 1-го
Ремтедрия этого года соото
савишкя, коториша крестья
не следатайтвуютъ раз
решения открыть въ этомъ
мескѣ Горободовъ четырехъ
мездныхъ вѣдѣхъ: 1-ю Авара,
2-ю Марта, въ день Вознесения
Святаго и 3-ю Ремтедрия, а
также зазавиніе Дворова
Исправленіе кеніи Горобод
ова Гарона Сенке, оба
отвадѣ неаца кона сара
мозочную кеніи, кенію
кестъ похоронитие крестна
Ваше Превосходннство,
не откажета въ
следатайтвуютъ раз
решения, во вѣдѣ того, что

Упомянувшая раница ехподчиненныхъ вѣрше
вотемъ Герободовае Восемна, кривентенно
тешемъ и прилагеніиомъ казенной печати
свидетесствуютъ 1889 года Ремтедрия вѣдѣ.

Восемннн Отарина Вудфи

ПЕЧАТЪ
ГОРЖДОВСКАГО
ВОЛОСТНАГО
УПРАВЛЕНІЯ

Prano Stončiaus vandens malūno statymo byla

Kauno regiono valstybinis archyvas, I-473, ap. 1, b. 4832, 1909 m.

№ 69 1909 года
по опшн.

Сент.-Вал. Архив
4832

ДѢЛО

4832

Ковенскаго Губернскаго Правленія
по Строительному Отдѣленію.

О разрѣшеніи пр. Францу Стончусу построить водную мельницу на рукавѣ рѣчки Миніи въ близости м. Горносуго.

КАУНО АПСКИТИС АРХИВАС
Fondas: 7-473
Aprašas: 4832
Byla: 4832

Начато 11 мѣс. 1909 года.
Кончено 15 мѣс. 1909 года.

Листахъ: 4832/4832

5215

Зрети патрона не кааи

М. П. С.

ПРАВЛЕНІЕ
ВИЛЕНСКАГО ОКРУГА.
Судоходный Отдѣлъ.

29 мая 1909 г.
№ 660

г. Вильна.

Въ дополненіе къ № 5469/811 отъ 27 мая 1909 года.

г. КОВНА.

Сенус

Въ Ковенское Губернское Правленіе.

13

Препровождаю при семъ въ подлинникѣ прошеніе главноуправляющаго имѣніями графини А.Ф. Мельжинской, дворянина Р.Н. Закржевскаго отъ 27 мая с/г. на зависящее распоряженіе Губернскаго Правленія, Правленіе Округа проситъ сдѣлать распоряженіе мѣстной полиціи о повѣрѣ заявленія просителя. - Въ случаѣ справедливости заявленія о томъ, что мельница строится на судоходномъ рукавѣ рѣчки Миніи, Правленіе Округа проситъ не отказать въ

Мельница должна быть построена на рукавѣ рѣчки Миніи, а не на рукавѣ рѣчки Миніи, какъ сказано въ заявленіи.

с.

Въ Ковенское Губернское Правленіе. -

ОКРУГА.

Отдѣлъ.

1909 г.
469

Руководствуясь разъясненіемъ Управленія Внутреннихъ Водныхъ Путей и Шоссейныхъ Дорогъ, послѣдовавшимъ 17 августа 1905г. за № 7489/2286 о томъ, что разрѣшенія на сооруженіе и существованіе мельницъ на рѣкахъ, не служащихъ водными путями, предоставляются усмотрѣнію подлежащей губернской администраціи, Правленіе Округа препровождаетъ при семъ на зависящее распоряженіе Губернскаго Правленія прошеніе Г. Стончуса, увѣдомляя, что съ его стороны не встрѣ-

Gargždų pradžios mokykla 1938 m.

Vaikai laiko elementorius – pirmos klasės/skyriaus Mečislovo Vasiliausko parengtą elementorių “Rūtelė” ir Antano Giedriaus-Giedraičio antrai klasei parengtą skaitymo vadovėlį “Saulutė”.

Mykolas Vaitkus, Auštant, 1939 m.

— Ja ne lgu. On ne govoril po žmudzki.^{x)}

— Da vied oni vot slyšali!^{xx)}

— Slyšali, no ne poniali.^{xx)}

Čia mokytojas kreipės į savo liudininkus. Tie dar kartą visi pateigė, kad kunigas kalbėjęs žemaitiškai. Mokytojo akys mėtė žaibus, kai jis dabar sugriaudė melagiui:

— Tak kak že ty smiel tak bezstydno lgat?!^{xxx)}

— Ja ne lgal. On ne govoril po žmudzki: on govoril po litovski
Ir maloniai šypso, truputį nuleidęs galvą. Mokiniai klaus-

ramiai ir širdingai sau vypso ir gana. Pagaliau nesiskubindamas sako, juokingai žodžius graibydamas:

— Ja ne lgu. On ne govoril po žmudzki¹⁾.

— Da vied oni vot slyšali!²⁾

— Slyšali, no ne poniali³⁾.

Čia mokytojas kreipės į savo liudininkus. Tie dar kartą visi pateigė, kad kunigas kalbėjęs žemaitiškai. Mokytojo akys mėtė žaibus, kai jis dabar sugriaudė melagiui:

— Tak kak že ty smiel tak bezstydno lgat?!⁴⁾

— Ja ne lgal. On ne govoril po žmudzki: on govoril po litovski.

Ir maloniai šypso, truputį nuleidęs galvą. Mokiniai klausiamai žiūri į kits kitą. Tūli juokias

— Moje otečestvo — Rossija.

— Ja — russkij poddanyj.

— Moj car — russkij car.

нес, как

науку миръ.

O mokytojas visam skyrimui liepi garsiai
kalbėti tą litaniją.

Ir štai vaikai, kaip žydz chedere, garsiai tran-
kia pasakui mokytoją:

— Moje ^{otečestvo} ~~gosudarstva~~ — Rossija.

Ja — russkij poddanyj.

Moj car — russkij car.

Palangos progimnazijos pastatas. XIX a. pab.

Kunigas Julijonas Jasenskis (1875–1934) su seserimi Felicija Palangoje.
Paulinos Mongirdaitės fotoateljė, XIX a. pr.

№ 105.
Švento Kazimiero draugijos leidinys.

Margumynai.

M. Vaitkaus

EILĖS.

Kaunas, Saliamono Banaičio spaustuvė.
1911.

KAI-KURIEMS „LIETUVIAMS“.

Jūs, sunūs „gerieji“ brangiosios tėvynės,
Jūs, išsivadėję prabočių kalbos!
Iš gėdos ir skausmo vainiką nupynęs,
Dedu aš ant jūsų „garbingos“ galvos
Ir „ačiu“ širdies gilumoj nusiskynęs,
Metu jums, dėkingas vardan Lietuvos!

O taip, užsipelnėt! Tą kalbą menkute,
Miškinę tą kalbą (ji žeidžia ausis),
Į puikią, išdirbtą, anksti pasijutę,
Skubiai jūs apmainėt! Gal plyšo širdis
Iš gailėsio, skausmo? Ak buvot prakutę,
Turėjot juk rublį apkeisti į tris!

— 83 —

Tat turi tėvynė tik džiaugties, tylėti!
Už dovaną brangią sunų ji nebars!..
O taip! nelaiminga, ji gali kentėti!
Sunų-išdavikų geroji nekars!
Bet vargšas-lietuvis, galiu prižadėti,
Širdyj jums, be abėjo, „išgamos“ tars!

— 85 —

LIETUVOS PRIEŠAI.

Bereikalo jūs už Lietuvą kovojat!
Nepyksi, kad aš pasakysiu teisybę?
Bereikalo jaunas vėkas beaikvojat!
Lietuvių kultura! Ei, broliai, kvailybė!

Utopiją meskit! Tiktai pamastykit:
Likimas senai jau marina Lietuvą.
Kam mirštančią jūs bekamuojat, sakykit?
Ar jūs nesuprantat, ji baigiasi, žuval!

Kam brangią kultūros aikvojate sėklą?
Toj dirvoj jau niekas neb gali užaugti!..
Ei, kam skarmalėliais bepuošiate šmėklą!
Kad žmonės gėrėtus, gal norit sulaukti?

Tik laukkit! Gėrėsimės „klumpių kultura“!
Ant pirštų skaitysime „mokytus vyrus“!
Tik girsim stebėtiną literaturą!
Išmokę kalbos, ja kalbėsime... po tyrus!

Lietuvis esąs! Kaip gražu-- nesigėdi!
Ko gėdėtis? Kam čia lietuviai ir rupi?!..
Nuskurdę ir tamsūs, jie giriose sėdi,
Kaip amžiais sėdėję; tegu sau ten tupi!

Jų protingesnieji, pametę kvailystę,
Negaudę sapnų, nesveikai nesvajoję,
Kulturiškais tapo, priėmę lenkystę,
Kad peiks litvomanai, neikiek „neatboję“!..
Taip šnekant endeką nevienas girdėjom;
Nevieną lietuvį taip „brolis“ užgavo;
Bet liepsną širdyj užgesyti turėjom,
Nors gėda ir skausmas gal keršto geidavo.

Ne ginklais, ne žodžiais mes ginsim tėvynę!
Parodysim darbu, kad jis apsiriko!
Kliutis apgalėję, po kojų pamynę,
Lietuvą išaugstinę, klausim lojiko!

Taip vadinamas „Žydų pliažas“ Gargžduose

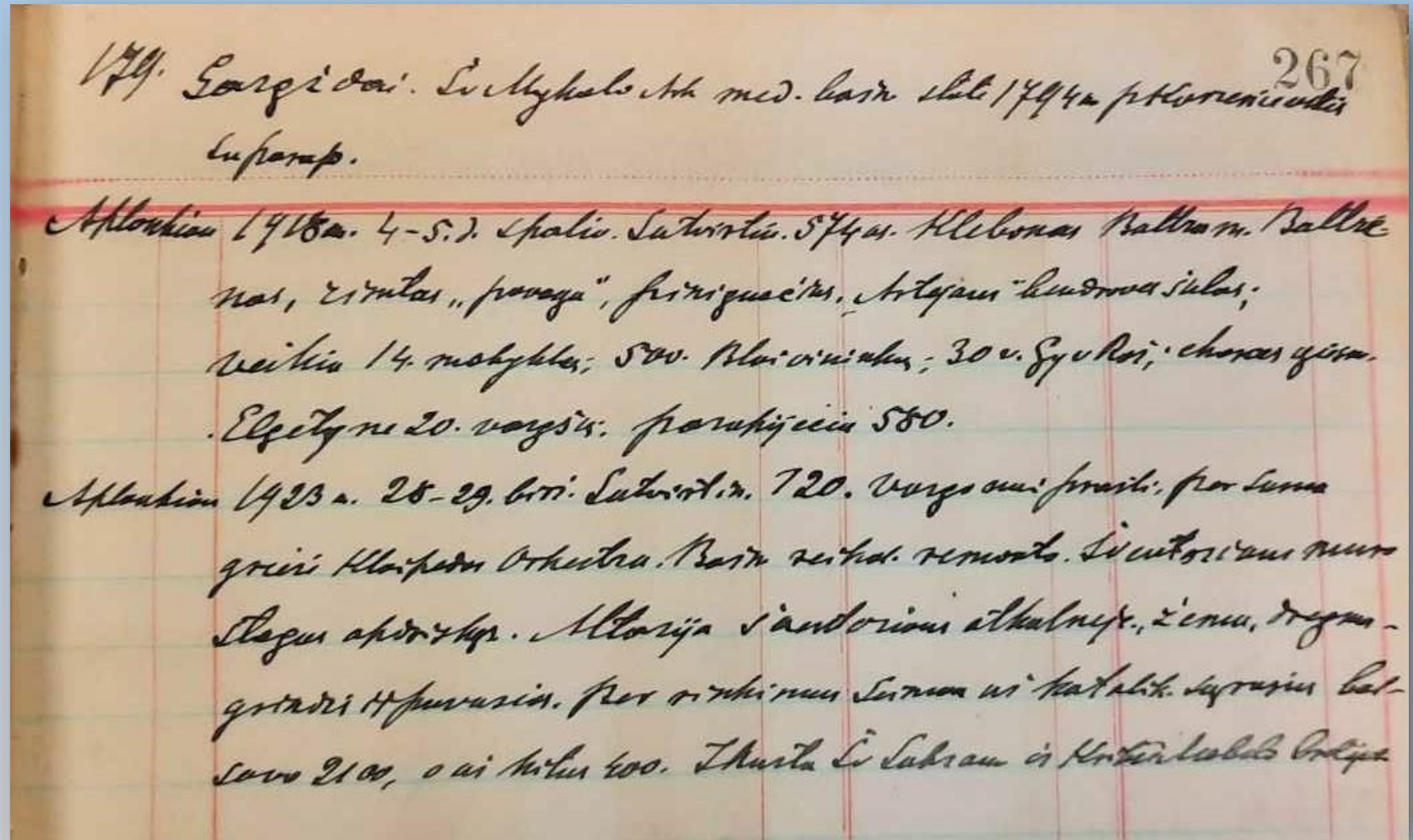
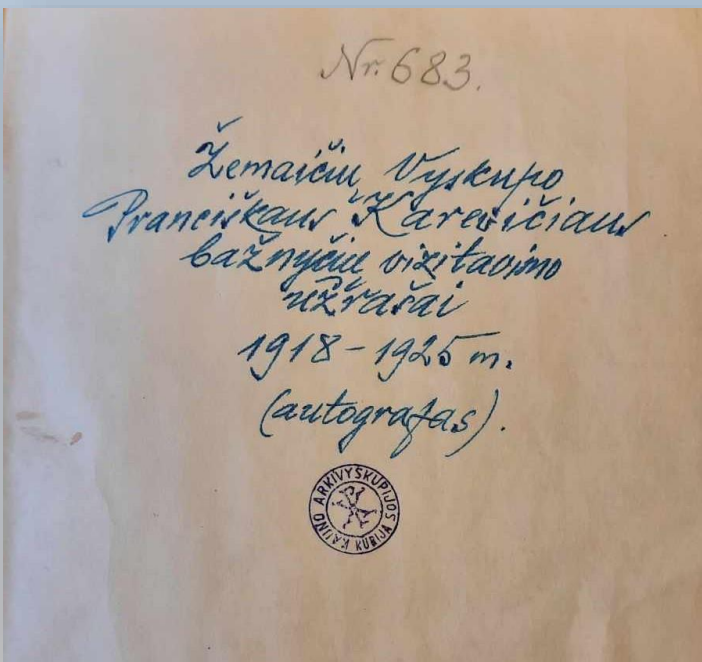

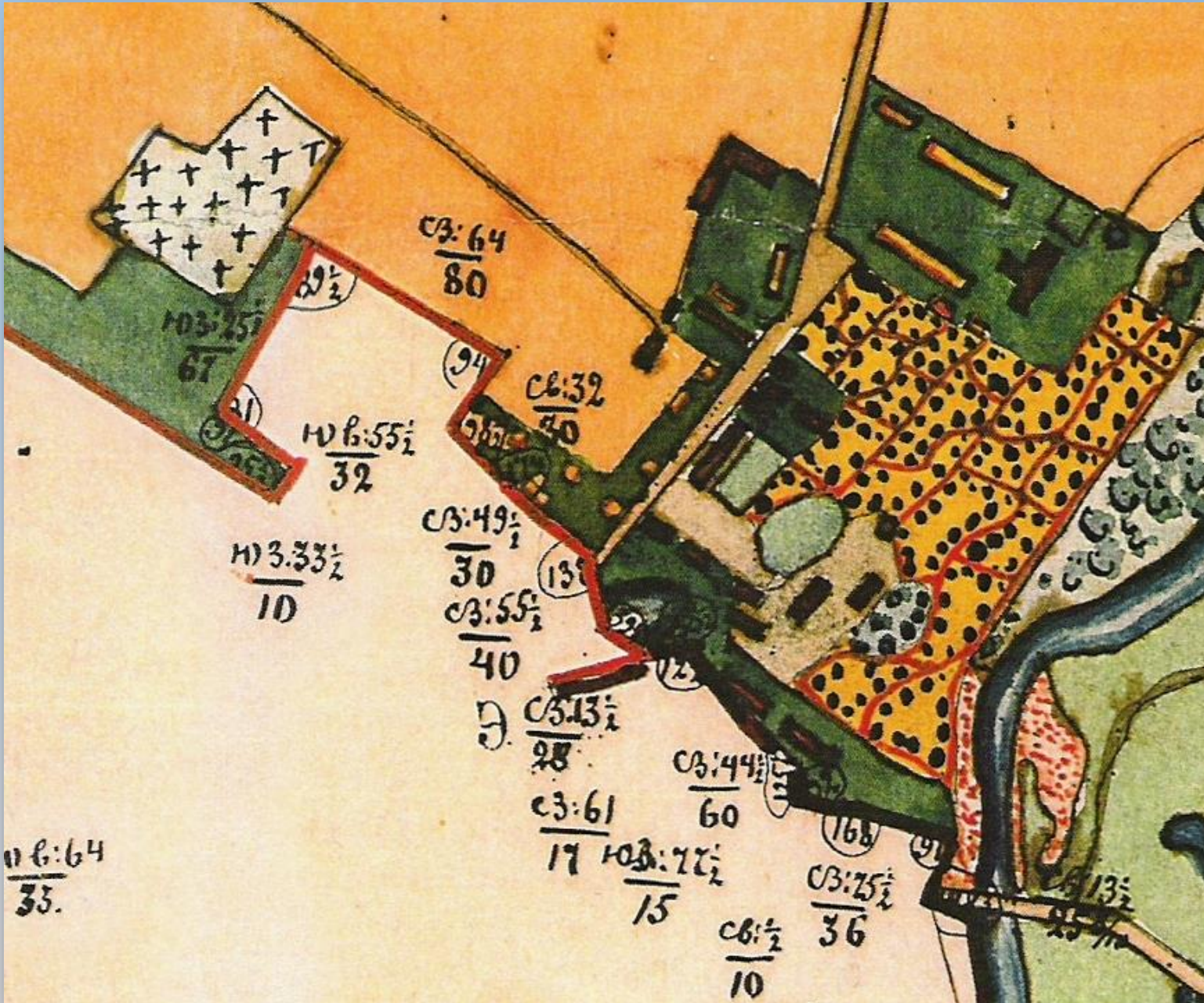

1918 m. ir 1923 m. Žemaičių vyskupo P. Karevičiaus vykdytų Gargždų bažnyčios vizitacijų užrašai.

Žemaičių vyskupo P. Karevičiaus 1918–1925 m. vykdytų vyskupijos bažnyčių vizitacijų užrašai.

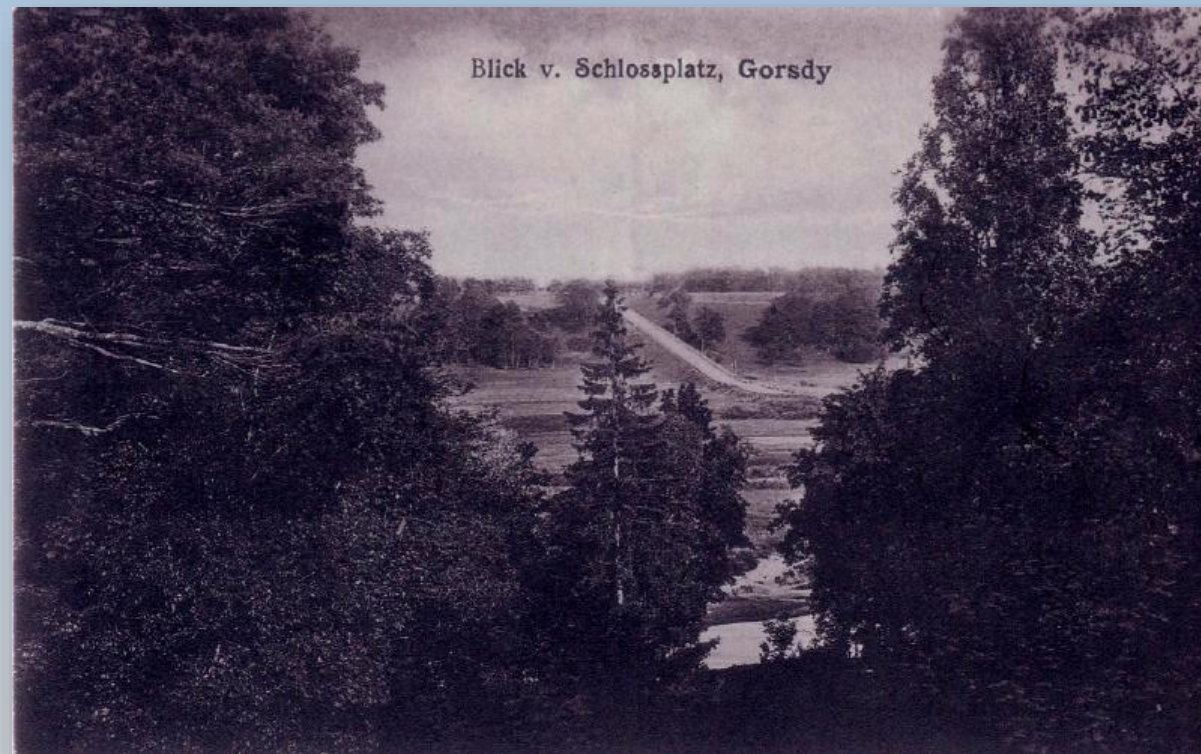
Kauno arkivyskupijos kurijos archyvas. F. 143, p. 267.

Gargždų dvaro planas
1886 m.

Gargždų parkas, XIX a.

Tau visi prapjjo. Bet kame kixelis ?

Kurtai miexiuose nerado ji. Kixelis

Turbut (gal grivoeis) i miska sau pasmuko.

Ponai pykt: bereikalas je cia sutruko.

4 rugpj. 1907. Jurga

Teologiskasis prifarodymas.

Jurgaidai, 19²/_I 12.

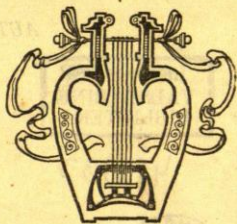
M. VAITKUS

1920

1940.

ŠVIESŲS KRISLAI

Lc 86

JONO RINKEVIČIAUS LEIDINYS
VILNIUS 1913 M.

GELSSVOJI ROŽĖ.

Puikioji rožė rimtai grožėjos
Ant augšto stiebo žaliajam kuokšte.
Vėsioj altanoj, ūksmėj žmonėjos
Skaistuosė jaunos pas gražią puokštę.

Balsai garsieji upeliais llesjos
Ir pynė skaisčią, mellingą gaidą.
Artistės džiaugės, širdyj gėrėjos,
Sutvėrė gražią giesmelės laidą.

Gelsvoji rožė tyliai didžiavos,
Graži galvelė toli žibėjo;
Su broliu-vėju tyliai bučiavos
Ir stebūklingai gardžiai kvepėjo..

Jauna skaistuosė namie šukavos;
Prieš ją gulėjo gelsvoji rožė...
Skaistus žiedelis trumpai didžiavos
Pražūdė žmonės jo brangią grožę.

Garždai 20/VI 1912.

ANT VANDENS.

I

Lipšnioji upė plaustą linguoja,
Kaip brangų vaiką mylinčios rankos.
Ant kranto krūmai dainą niūniuoja;
Ramliai kvėpuoja žydinčios lankos.

*

Klausyk: vėjelis pilsin kviečia...
Mažytės, guvios vilnės banguoja...
Žiūrėk, kaip vándens kojas pallečia,
Malonus, švelnus, jāsias bučiuoja..

*

Matai: saulutė džiaugdamos šviečia!
Sėskis, praeivi, sėskis ant rąsto!
Skaisčion svajonėn sielą čia kviečia!
Saldžiai nurimus, lai mąsto, mąsto...

II

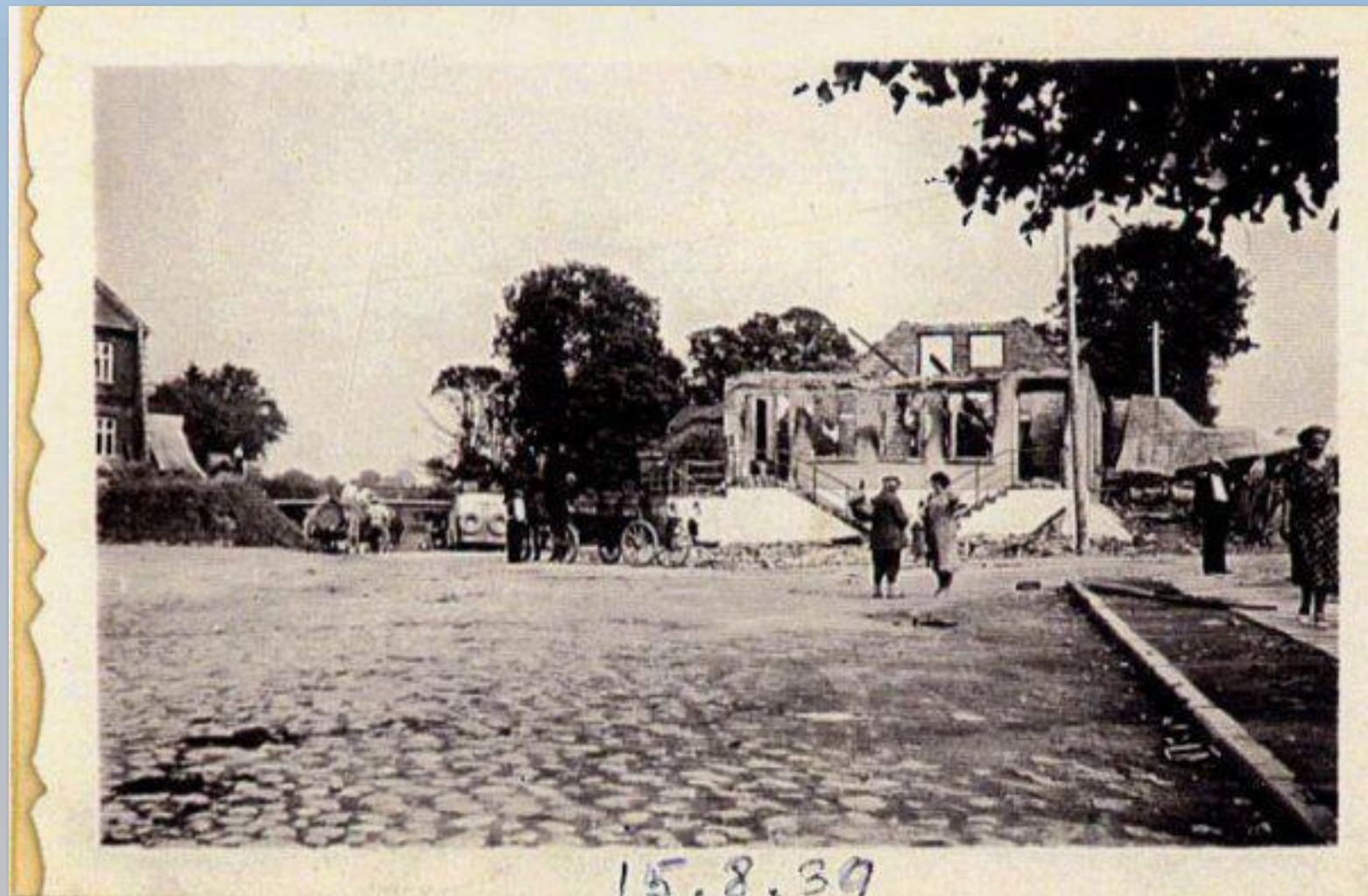
Dega saulutė dangaus gilumoj.
Skęsta pasaulis meilioj šilumoj.
Minija mainos, žaliuoja, parausta...
Kraštą bučiuoja ir judina plaustą...

Šilta ir gėra gražioj gamtoj!
Maudais tyrojoj vėjelio bangoj!..
Upėj stebėtinos varsos blikčioja;
Upė nustebusią akį vilioja!

Minija! miela tavojoj širdyj!
Miela tyrajam, giliam vandenyj!..
Grąžiosios bangos čiuriena, čiuriena...
Veidą lengvutis vėjelis kutena.

Minija 23/VI 12.

Sudegusi Elijo Meisachovičiaus vaistinė
G. Biermanno nuotrauka. 1939 m. rugpjūčio 15 d.

Pavasarininkai su Gargždų klebonu Juozapu Giniotu

הרבנית באשה, אשתו של ר' יוסף יפה

הרב יוסף יפה ממנצ'סטר

Yousef Jaffe, 1885-1893 m. dirbęs Gargždų rabinu, ir jo žmona Basha Jaffe.

Gargždų žydai Rinkos aikštėje. Tarpukaris.

M. Vaitkus, Magumynai, 1911

Ten, kur Minija gražioji
Išengia į žemę Prusų —
Už Kampas, ^{elis} vėnas iš gražioj^{ausis}
Lietuvoj, tėvynėj' mūsų.

~~Aš kas~~

Bet mažai kas jį težino,
Niekas jo neapdainavo...

Kaip norėčiau aš pragarsinti
Brangiąją gimtinę savo!

Aš norėčiau, kad lancesnei
Ją lietuviai prilankytų
Ir paskui „meilus kampilis!“
Išvažuodami sakytu.

Oi, sunku, sunku gyventi!
Kad žmogus jau pradėtų žinti.

GEISMAS.

Ten, kur Minija gražioji
Ruošias žengti žemėn Prusų,
Yr lipšniai-gražus kampilis,
Musų meilė, džiaugsmas mūsų.

Bet ligšiol kas jį težino?
Niekas jo neapdainavo...
Kaip norėčiau pragarsinti
Brangiąją gimtinę savo!

Aš norėčiau, kad dažniausiai
Ją lietuviai prilankytų
Ir paskui „meilus kampilis!“
Išvažuodami sakytu...

Ačiū už dėmesį!